

SOFYA KURBAN • Sessizlik Çağı

SOFYA KURBAN Çin'in İli bölgesinin (Doğu Türkistan) Gulca şehrinde doğdu. 1980'de ailesi ile birlikte Türkiye'ye göç etti. Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü'nü bitirdi. 1996 yılından beri bir kamu kurumunda çalışıyor. 2004 yılında ilk öyküsü yayımlandı. 2005'ten beri *Lacivert Öykü ve Şiir Dergisi*'nin yayın kurulunda yer alıyor. "Göç" adlı öyküsü 2010 Behiç Erkin Öykü Yarışması'nda mansiyona değer görülürken, "Topal Kediye Nasıl Yazdım" adlı öyküsü de *altıKitap* 2009 seçkinde yer aldı. "Yurda Dönüş" adlı öyküsü ile 2022 Çukurova Belediyesi'nin düzenlediği "Göç ve Göçmenlik" konulu öykü yarışmasında birinciliğe değer görüldü. 17 Ekim Rus İhtilali ile yurtlarından ayrılan bir ailenin 80 yılını anlattığı *Göç* adlı öykü kitabı 2012 yılında, ağırlıklı olarak engelli bireylerin anlarına tamıklık eden *Cebimdeki Taşlar* adlı öykü kitabı ise 2017 yılında yayımlandı. Bir erkek çocuğu annesidir.

İletişim Yayınları 3360 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 598

ISBN-13: 978-975-05-3578-9

© 2023 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2023, İstanbul

EDİTÖR Duygu Çayırıcıoğlu

KAPAK ve KAPAK İLLÜSTRASYONU Seda Mit

KAPAK FOTOĞRAFI Sofya Kurban Aile Albümü'nden

UYGULAMA Hüsni Abbas

DÜZELTİ Begüm Hazar Keleş

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

SOFYA KURBAN

Sessizlik Çağı

*Ablam İlçen,
erkek kardeşlerim Hilal, Danyal
ve kuzenlerime...*

Yolu birlikte yürüdük...

İÇİNDEKİLER

<i>Anne ile konuşmalar</i>	9
<i>Sessizlik çağı</i>	19
<i>Parçalarım</i>	29
<i>Krasni Maskiva</i>	37
<i>Yurda dönüş</i>	47
<i>Evden uzakta</i>	61
<i>Tanış</i>	75
<i>Londra'da bir yabancı</i>	77
<i>Moğollar</i>	87

Anne ile konuşmalar

*Anneyi yeniden yaratmak ve
hoşça kal demek mümkün mü?*

Bergeyti/Alataular

“Bergeyti’ye giderken...” diye başlayan cümleler çocukluğumun gökyüzünü oluşturmuş. Yazın; silüetleri sürgün kasabamızdan görünen Alataular’a doğru sabahın ilk ışıklarıyla yola çıkışımız, aklımda mutluluk olarak kalmış. Oysa ailecek eşek arabası ile yaptığımız bu seyahatler ne kadar da meşakkatliydi. Altmış kilometre ötedeki dağlara gitmek için çoluk çocuk yola çıkmak, Nilki’yi aşip yarı yolda, Kaş Nehri’nin kıyısında kamp kurmak, ertesi gün öğleden sonra geç bir saatte dağın eteklerine ulaşip patika boyunca yukarıya tırmanmak, alacakaranlıkta kiyiz üyü¹ kurmak, orada yaşadıklarımız, bugün yapılacak şeyler değil... Oysa babam ve sen kırkınızı geçtiğiniz bir zamanda, her şeyi göze alıp hiç bilmediğiniz bir ülkeye göçtünüz, çocuklarınıza yeni bir gelecek verebilmek için.

Anne, bu hayatına mâl oldu.

Sonsuz bir zaman aralığında dağlara doğru ilerlerken as-

1 Keçeden ev.

lında dördümüzü çocukluğunuza taşıyormuşsunuz. Neler hakkında konuşurduk... Birçok şey zihnimde varla yok arasında, bir sezgi... Belki de bu evin en küçüğü olmamla ilgili.

O yılları, o yolları bir araya gelip didikledikçe, her birimizde saklı kalanı birleştirdikçe çocukluğumuzun altından sızınca çıktı. Anılarınızı, o çok özlediğiniz insanlarımızı hikâyeleştirip anlatmışsınız. Gidenler, geride kalışımız, bir zamanlar sizin olanlar bize aktarıldıkça gökyüzünüz genişlemiş ve bir noktada hepimizi içine alıvermiş. Sizin geçmişiniz nerede bitip bizimki nerede başlamıştı? Nilki'dan geçerken eşeğimizin nalı mı düşmüştü, yoksa babanın atının nalı mı? Bergeytî'nin kıyısında kim kaybolmuştu, ben mi, yoksa Sovyet'e ilk kaçış dalgasında giden kardeşin mi?

Zamanın efendileriydik. Bulutların hızında, eşeğimizin nal sesiyle eğri büğrü, taşlı yollardan giderdik. Ara ara Uygur ve Kazak köylerinden geçerken toprakrengi çocukların bakışları arkamızda olurdu. Yüzünden eksik olmayan yorgunluk, kaşlarındaki çatıklık, ağzından çıkan kısa sözler, eşeğimiz dağlara doğru ilerledikçe anbean geride kalırdı, bunun farkında mıydın?

Mutlu anlar; uçuşan kelebekler kadar naif, her an dağılıp gidecek gibi... Hele Türkiye'ye geldiğimiz ilk seneler... Yaşananlar belirgin bir duygu oluşturmaktan öte, tek tük olaylar olarak aklımda kalmış. O kadar kaygılıydın ki... Sürgün yıllarımızın sevinç olarak kalışını konuşmaya hiç vaktimiz olmadı ki! Ben büyüyemeden ruh oldun, sevinç oldun.

Çocukları alıp kabrinin başına gittiğimizde, derin bir sessizlik sonrası içlerinden biri, "Bu kadar erken ölmeseymiş, keşke tanısaydık," diye iç geçirir. Anlattık seni anlatabildiğimiz kadarıyla. Kolay olmadı, anlar üzerinden, duraksayarak... Alataular'a yaptığımız yolculuklar bir yerde onların da yolculuğu oldu.